हुतात्मा शिवराम हरी राजगुरु जन्मखोली व थोरला वाडा, राजगुरुनगर, ता. खेड, जि. पुणे या राज्य संरक्षित स्मारकाचे नियंत्रित क्षेत्र घोषित करणेबाबतची प्राथमिक अधिसूचना.

महाराष्ट्र शासन पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : रासंस्मा-२०२३/प्र.क्र.१८७/सां.का.३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : १३ मार्च, २०२४

शासन निर्णय:-

हुतात्मा शिवराम हरी राजगुरु जन्मखोली व थोरला वाडा, राजगुरुनगर, ता. खेड, जि. पुणे या राज्य संरक्षित स्मारकांचे नियंत्रित क्षेत्र घोषित करणेबाबतची विहीत कार्यपध्दतीची प्रक्रिया पूर्ण झाली असल्याने व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, चर्नी रोड, मुंबई यांना या शासन निर्णयाव्दारे निर्देश देण्यात येत आहेत की, या शासन निर्णयासोबतची प्राथमिक अधिसूचना मराठी व इंग्रजी भाषेत महाराष्ट्र शासन सर्वसाधारण राजपत्र भाग-४ मध्ये प्रसिध्द करावी व सदर अधिसूचनेच्या ३० प्रती प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई तसेच संचालक, पुरातत्व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांना पाठविण्यात याव्यात.

- ०२. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांनी सदरहू प्राथमिक अधिसूचनेची प्रत स्मारकाजवळ ठळक ठिकाणी लावण्याची व्यवस्था करावी.
- ०३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०३१३११४१३९५७२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्याचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, चर्नी रोड, मुंबई ४०० ००४. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई. सहायक संचालक, पुरातत्व विभाग, पुणे. विभागीय आयुक्त, पुणे. जिल्हाधिकारी, पुणे. जिल्हा कोषाधिकारी, पुणे. निवड नस्ती, सां.का.३

अनुसूची

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ३२. दिनांक: १३ मार्च, २०२४.

महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्र विषयक स्थळे व अवशेष अधिनियम, १९६० क्रमांक रासंस्मा -२०२३/प्र.क्र.१८७/सां.का.३ :

महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष अधिनियम, १९६० (यापुढे या अधिनियमाचा उल्लेख उक्त अधिनियम" असा केला जाईल) मधील कलम ४ च्या पोट-कलम (३) अन्य प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून महाराष्ट्र शासनाच्या समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभागाच्या शा.नि.क्र. एएनएम १०९६/प्र.क्र.१०५/सां.का.३, दिनांक ११ जानेवारी, २००० या शासनाच्या अधिसूचनेद्वारे मौजे राजगुरुनगर, ता. खेड, जि. पुणे येथील हुतात्मा शिवराम हरी राजगुरु यांची जन्मखोली व थोरला वाडा महाराष्ट्र शासनाने राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित केले आहे;

आणि, ज्याअर्थी उक्त स्मारकाची ठिकाणच्या वाजवी सोयीसुविधांचे जतन करण्याच्या उद्देशाने आवश्यक असलेल्या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीत निर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्रातील-

- (अ) मोकळ्या जागेत नवीन इमारतीचे बांधकाम, उभारणी किंवा कार्यान्वयन, संरचना आणि इतर बांधकामांना प्रतिबंध करण्यासाठी.
- (ब) या आधीच अस्तित्वात असलेल्या इमारती व अन्य बांधकामांमध्ये त्यांचा दर्शनी भाग बदलून जाईल अशा प्रकारे फेरबदल किंवा दुरुस्ती किंवा विस्तार यांवर निर्बंध आणण्यासाठी,
 - (क) झाडे तोडण्यावर निर्बंध आणण्यासाठी आणि,
 - (ड) जिमनीच्या वापरावर निर्बंध आणण्यासाठी,

उक्त स्मारकालगतचे सोबतच्या अनुसूचीत वर्णन केलेले क्षेत्र हे नियंत्रित क्षेत्र असावे असे शासनाचे मत आहे:

त्याअर्थी, आता उक्त अधिनियमाच्या कलम १७, पोट-कलम (२) अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून उपरोक्त (अ) ते (ड) कलमांमध्ये नमूद केलेल्या प्रयोजनांसाठी उक्त अधिनियमाच्या कलम १७ च्या पोटकलम (१) अन्वये महाराष्ट्र शासन याद्वारे उक्त क्षेत्रात हितसंबंध असलेल्या सर्व व्यक्तींना, उक्त क्षेत्र हे "नियंत्रित क्षेत्र" असल्याचे जाहीर करण्याच्या आपल्या इराद्याची एक महिन्याची नोटीस देत आहे.

या अधिसूचनेबाबत कोणत्याही व्यक्तीस हरकत असल्यास ही शासन अधिसूचना राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत महाराष्ट्र शासनाचे प्रधान सचिव (सांस्कृतिक कार्य), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ यांचेकडे हरकत दाखल करता येईल.

पूर्वोक्त मुदत संपण्यापूर्वी अशा प्रकारची कोणतीही हरकत प्रधान सचिव (सांस्कृतिक कार्य), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ यांच्याकडे आल्यास शासन त्याचा विचार करील.

<u>अनुसूची</u> (नियंत्रित क्षेत्राचा तपशील)

स्थळ : मौजे राजगुरुनगर, ता. खेड, जि. पुणे

नियंत्रित क्षेत्र घोषित : हुतात्मा शिवराम हरी राजगुरु जन्मखोली व थोरला वाडा.

करावयाच्या स्मारकाचे नाव

नियंत्रित क्षेत्रात येणारे सि. स. : १९६८, १९६९, १९७०, १९७१, १९७२, १९७३, १९७४,

क्रमांक

9804, 9806, 9800, 9802, 9808, 9820, 9829, 9822, 9823, 9828, 9824, 9826, 9820, 9822, 9828, 9880, 9880, 9883, 9888, 9884, 9886, 9880, 9882, 9888, 8000, 8009, 8002, 8003, 8003, 8004, 8006, 8006, 8006, 8008,

२०१०, २०११, २०१२.

चतुःसीमा : पूर्व : लागून रस्ता व सि.स. क्र.३२९ व ७४२;

पश्चिम : लागून रस्ता;

उत्तर: लागून रस्ता व सि.स. क्र. २०१३;

दक्षिण : हुतात्मा राजगुरु जन्मखोली व थोरला वाडा व

लागून भिमा नदी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावांने,

(नंदा राऊत) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

NOTIFICATION

Tourism and Cultural Affairs Department Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai – 400 032.

Dated: 13th March 2024

Maharashtra Ancient
Monuments and
Archaeological Sites
and Remains Act,
1960

No.rasasma-2023/C.R.187/C.A.3.

Whereas under Government Notification, Social Welfare, Cultural affairs and Sports Department, No. ANM- 1096/CR105/Cul 3, dated the 11th January 2000, issued in exercise of the powers conferred by sub-section (3) of section 4 of the Maharashtra Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1960 (Mah. XII of 1961) (hereafter referred to as "the said Act"), the Government of the Maharashtra has declared Hutatma Shivaram Hari Rajguru Birth Room and Thorla Wada at Rajgurunagar, Taluka - Khed, District Pune to be a protected monument (hereinafter referred to as "the said protected monument");

And whereas the Government of Maharashtra is of the opinion that for the purpose of preserving the reasonable amenities of the said protected monument, it is necessary to -

- a) prohibit the construction, erection or execution of new buildings, structures and other works above ground in the open space,
- b) restrict the alteration or extension of any existing building, structure or other work, in such manner as materially to regulate their external appearance,
- c) restrict the felling of trees, and
- d) restrict the use of land.

Within the area specified in the Schedule appended hereto, being the area adjacent to the site of the said protected monument (hereafter referred to as the "the controlled area");

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by subsection (2) of section 17 of the said Act, the Government of Maharashtra hereby gives one month notice of its intention to issue, for the purposes mentioned in clauses (a) to (d) above, a notification under sub-section (1) of section 17 of the said Act, for information of all persons likely to be affected by such notification, in respect of the controlled area;

Any person having an objection to the issuing of such notification, may within one month from the date of publication of this Notification in the *Official Gazette*, file such objection to the Principal Secretary (Cultural Affairs) to the Government of Maharashtra, Tourism and Cultural Affairs Department, Mantralaya, Mumbai 400 032;

Any such objection which may be received by the Principal Secretary (Cultural Affairs) to the Government of Maharashtra, Tourism and Cultural Affairs Department, Mantralaya, Mumbai 400 032, before the expiry of the aforesaid period will be considered by the Government.

SCHEDULE (Description of the Controlled Area)

Location : Rajgurunagar, Taluka – Khed, District – Pune.

Name of the monument for which the controlled area is to be declared Hutatma Shivaram Hari Rajguru Birth Room and Thorla

Wada

C.S. Numbers coming under the Controlled Area

1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012.

Boundaries : East : Nearby Road and C.S. No, 329 & 72;

West: Nearby Road;

North: Nearby Road and C.S. No.2013; South: Hutatma Rajguru Birth Room, Thorla Wada and adjacent Bhima river.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

(Nanda Raut) Deputy Secretary to Government of Maharashtra.